

Kulturne aktivnosti na lektoratu u Dublinu

Sanja Franković

Lektorat u Dublinu dosad je imao jednoga lektora, Franu Karabatića, koji je na nje-mu radio od 2012. do 2015. godine. Uoči preuzimanja dužnosti kao nova lektorica pripremila sam promotivne materijale o hrvatskome jeziku i Hrvatskoj. *Plakat* s foto-grafijama hrvatskih krajeva i kulturnim simbolima (zastavom, Bašćanskom pločom, trobojnim pleterom) povezao je tradiciju i suvremenost. *Letak* za mrežnu stranicu obrubljen je umanjenim fotografijama hrvatskih primorskih i kontinentalnih kra-jeva. Sadrži poziv na učenje hrvatskoga jezika, u kojemu se kratko opisuju njegova obilježja (tronarječan južnoslavenski jezik, tropismen u prošlosti) te naznačuju jezič-ni stupnjevi i mogući razlozi učenja. Druga stranica letka donosi pjesmu „Hrvatski jezik” Vladimira Nazora. U napomeni stoji da je pjesnik u obitelji govorio talijanskim jezikom i da je u školi imao poteškoća u učenju, ali ih je svladao i postao jedan od naj-značajnijih hrvatskih književnika.¹ Pjesma uvrštena u letak potvrđuje njegov bogat hrvatski rječnik, a donesena je u izvorniku i engleskome prepjevu. Za mrežnu strani-cu pripremila sam i prezentaciju u kojoj su predstavljene hrvatske regije (nacionalni parkovi, gradovi, ljetovališta, znamenite građevine). Uz pojedine gradove i otoke spo-minju se i književnici koji su u njima rođeni. Na završetku prezentacije ponuđeno je nekoliko poveznica na kojima se može poslušati hrvatska suvremena glazba.

Kulturni sadržaji dio su redovite nastave, ali i slobodna aktivnost. Kolegij *Cultures of South-Eastern Europe* namijenjen je širokoj publici. Bugarski i hrvatski lektor godiš-nje održavaju pet predavanja po vlastitome izboru. U akademskoj godini 2015./2016. hrvatska su predavanja obuhvatila slikarstvo Slave Raškaj, usporedbu Meštrovićevih nacionalnih figura i Nazorovih *Hrvatskih kraljeva*, Dioklecijanovu palaču kao medi-teransku kulturnu baštinu i temu Barbierijeva romana *Ja Dioklo Jupitrov sin*, starohr-vatsku sakralnu arhitekturu te glazbu i pjesništvo Arsena Dedića. Predavanja su bila popraćena prezentacijama s fotografijama umjetničkih slika, kipova i građevina, a za predavanje o Dediću predviđeno je slušanje njegove glazbe. Dodatna pitanja postav-ljala su se tijekom predavanja i nakon njegova završetka. Najčešće su se odnosila na razdoblja hrvatske povijesti povezana s temom.

Teme fakultativnih sadržaja bile su prigodne. Uoči Božića održala sam preda-vanje o hrvatskim božićnim običajima. U pripremi sam se poslužila etnološkom literaturom², hrvatskom duhovnom lirikom (B. Jelušić, „Dobrodošlica Božiću“; N. Šop, „Kuda bih vodio Isusa“; V. Nazor, „Jasle i križ“; G. Krklec, „Srebrna cesta II.“; J. Pupačić, „Moj Bog“) te fotografijama i duhovnom glazbom. Studenti naprednoga stupnja čitali su pjesme na hrvatskome jeziku i u engleskome prepjevu, za čiju je ko-

¹ O prijelazu u grad i poteškoćama u učenju koje je imao kao seosko dijete Nazor je pisao u priči pod naslovom „U magarećoj klupi“ (Vladimir Nazor, *Priče s ostrva, iz grada i sa planine*, Matica hrvatska, Zagreb, 1927., str. 107-122)

načnu verziju zaslužan sveučilišni profesor Justin Doherty, ujedno polaznik nastave hrvatskoga jezika. Prethodno sam u pjesmama obilježila opkoračenja, naglašene slogove u riječima, izgovorne cjeline i način izgovora futura.

Sljedeće je predavanje povezalo svadbenu tradiciju s njezinim tragovima u pokladnim običajima. Poslužila sam se etnološkom literaturom³, fotografijama i hrvatskom glazbom ljubavne tematike. Studentica naprednoga stupnja hrvatskoga jezika i sveučilišna profesorica španjolskoga jezika Patricia González sudjelovala je u prevođenju Cesarićeve pjesme „Ljubav“. Na predavanju je pročitana i Eliotova pjesma „Posveta mojoj ženi“ u prepjev Tomislava Sabljaka.

U okviru Filmskoga kluba lektori slavenskih jezika prikazuju filmove iz svojih zemalja, koji se nude građanima Dublina. Ove su godine prikazana dva hrvatska filma: *Lea i Darija* i *Moram spavat' anđele*. Projekciji prethodi povijesna i socijalna kontekstualizacija te upozoravanje na pojedinosti koje neizravno upućuju na vrijeme i društvenu problematiku filma. Nakon gledanja slijedi rasprava s posjetiteljima projekcije.

Film se može upotrijebiti i u nastavi kako bi studenti čuli više izvornih govornika hrvatskoga jezika u različitim situacijama. Studenti početnoga stupnja gledali su film *Šegrt Hlapić*. Na višoj srednjoj razini jezika taj je film poslužio za pismenu vježbu prepričavanja sadržaja i iznošenja vlastitih dojmova.

Interdisciplinarnost omogućuje stvaranje sveobuhvatnije slike o hrvatskoj kulturi u prošlosti i suvremenosti, a multimedijalni pristup pruža zornu predodžbu materijalne i nematerijalne baštine. Za uspješan odjek kulturnih aktivnosti brine se i hrvatsko Veleposlanstvo u Dublinu. Gospođa Anamarija Džidić posjećuje predavanja i hrvatske iseljenike obavještava o njihovu održavanju.

U trogodišnjemu radu u Dublinu nastojat će ostvariti nekoliko kulturnih ciljeva: poticati međukulturne usporedbe na fakultativnim predavanjima, promicati prevedena djela hrvatskih književnika na predavanjima za poslijediplomante i objavljivati radove na engleskome jeziku o hrvatskim piscima kao doprinos nastavi postmodernizma.

² Rihtman-Auguštin, Dunja. 1995. *Knjiga o Božiću. Božić i božićni običaji u hrvatskoj narodnoj kulturi* (drugo, dopunjeno izdanje). Zagreb: Golden marketing.

Čapo Žmegač, Jasna i dr. 1999. *Etnografija – svagdan i blagdan hrvatskoga puka*.) Zagreb: MH.

³ Riječ je o knjizi *Etnografija* Jasne Čapo Žmegač i suradnika te o sljedećim člancima:

1. Škrbić Alempijević, Nevena. 2007. Predstavljanje svadbe u hrvatskim pokladnim običajima. *Studia ethnologica Croatica*, br. 19: 199-222.

2. Vitez, Zorica. 2004. Svadbeni običaji između globalnog i lokalnog. *Narodna umjetnost* 41/2: 193-203.